

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2023/1601**od 3. kolovoza 2023.****o izmjeni Odluke 2012/642/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu i sudjelovanje Bjelarusu u ruskoj agresiji prema Ukrajini**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 29.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 15. listopada 2012. donijelo Odluku 2012/642/ZVSP ⁽¹⁾.
- (2) Predsjednik Ruske Federacije 24. veljače 2022. najavio je vojnu operaciju u Ukrajini te su ruske oružane snage započele napad na Ukrajinu, među ostalim s državnog područja Bjelarusu. Taj napad predstavlja očito kršenje teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta i neovisnosti Ukrajine.
- (3) Vijeće je 2. ožujka 2022. donijelo Odluku (ZVSP) 2022/356 ⁽²⁾ kojom je izmijenjen naslov Odluke 2012/642/ZVSP i kojom su kao odgovor na sudjelovanje Bjelarusu u ruskoj agresiji na Ukrajinu uvedene dodatne mjere ograničavanja.
- (4) U zaključcima od 20. i 21. listopada 2022. Europsko vijeće pozvalo je bjeloruske vlasti da prestanu omogućavati agresivni rat Rusije dopuštanjem ruskim oružanim snagama da se služe bjeloruskim državnim područjem i pružanjem potpore ruskoj vojsci. Europsko vijeće potvrdilo je da bjeloruski režim mora u potpuno sti poštovati svoje obveze u skladu s međunarodnim pravom te da je Unija i dalje spremna brzo uvesti dodatne sankcije protiv Bjelarusu.
- (5) Unija je 18. siječnja 2023. na Odboru ministara Vijeća Europe objavila Izjavu o stanju ljudskih prava u Bjelarusu, u kojoj je izrazila veliku zabrinutost zbog teškog stanja ljudskih prava u Bjelarusu pod Lukašenkovim režimom i pogoršanja tog stanja, te je dodatno osudila aktivnosti režima iz Minska usmjerene na podupiranje barbarske ruske agresije na Ukrajinu i ponovne pokušaje ciničnog i nasilnog iskorištavanja migranata za stvaranje kriznih situacija na granicama Unije.
- (6) U zaključcima od 23. ožujka 2023. te 29. i 30. lipnja 2023. Europsko vijeće osudilo je kontinuiranu vojnu potporu koju Bjelarus pruža agresivnom ratu Rusije i naglasilo da Bjelarus mora prestati dopuštati ruskim oružanim snagama da se koriste njegovim državnim područjem, među ostalim za raspoređivanje taktičkog nuklearnog oružja.
- (7) S obzirom na ozbiljnost situacije te kao odgovor na kontinuirano sudjelovanje Bjelarusu u ruskoj agresiji na Ukrajinu, primjereno je uvesti dodatne mjere ograničavanja.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2012/642/ZVSP od 15. listopada 2012. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu i sudjelovanje Bjelarusu u ruskoj agresiji prema Ukrajini (SL L 285, 17.10.2012., str. 1.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/356 od 2. ožujka 2022. o izmjeni Odluke 2012/642/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu (SL L 67, 2.3.2022., str. 103.).

- (8) Osobito je primjereno zabraniti prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva. Na robu koja podliježe toj zabrani primjenjuje se i Uredba (EU) br. 258/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. U tom kontekstu Odluku 2012/642/ZVSP treba smatrati *lexom specialisom* te ona u slučaju sukoba stoga ima prednost pred Uredbom (EU) br. 258/2012.
- (9) Primjereno je i dodatno proširiti zabranu izvoza robe s dvojnomo namjenom te napredne robe i tehnologije i uvesti dodatna ograničenja izvoza robe koja bi mogla doprijeti vojnom i tehnološkom napretku Bjelarusu ili razvoju njegova obrambenog i sigurnosnog sektora, posebno robe koju je Rusija upotrijebila za agresivni rat protiv Ukrajine.
- (10) Također je primjereno uvesti zabranu izvoza robe i tehnologije prikladne za upotrebu u zrakoplovstvu i svemirskoj industriji, uključujući motore za letjelice i njihove dijelove, za letjelice s posadom i za bespilotne letjelice.
- (11) Radi provedbe te mjere potrebno je daljnje djelovanje Unije.
- (12) Odluku 2012/642/ZVSP trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka 2012/642/ZVSP mijenja se kako slijedi:

1. umeće se sljedeći članak:

„Članak 1.a

1. Ne dovodeći u pitanje članak 1. ove Odluke, zabranjuje se prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz, izravno ili neizravno, vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva, kako su navedeni u Prilogu I. Uredbi (EU) br. 258/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (*), i vatrenog oružja i drugog oružja navedenog u Prilogu VI. ovoj Odluci, neovisno o tome jesu li podrijetlom iz Unije, svim fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima u Bjelarusu ili za uporabu u Bjelarusu.

2. Zabranjuje se:

- (a) pružanje tehničke pomoći, brokerskih usluga ili drugih usluga u vezi s robom iz stavka 1. te u vezi s pružanjem, proizvodnjom, održavanjem i uporabom te robe, izravno ili neizravno, svim fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima u Bjelarusu ili za uporabu u Bjelarusu; ili
- (b) financiranje ili pružanje financijske pomoći u vezi s robom iz stavka 1. za bilo koju prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz te robe ili za pružanje povezane tehničke pomoći, brokerskih usluga ili drugih usluga, izravno ili neizravno, svim fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima u Bjelarusu ili za uporabu u Bjelarusu.

(*) Uredba (EU) br. 258/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o provedbi članka 10. Protokola Ujedinjenih naroda protiv nezakonite proizvodnje i trgovanja vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta (Protokol UN-a o vatrenom oružju), utvrđivanju odobrenja za izvoz vatrenog oružja, mjera za uvoz i provoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i komponenata i streljiva (SL L 94, 30.3.2012., str. 1.);

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 258/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o provedbi članka 10. Protokola Ujedinjenih naroda protiv nezakonite proizvodnje i trgovanja vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta (Protokol UN-a o vatrenom oružju), utvrđivanju odobrenja za izvoz vatrenog oružja, mjera za uvoz i provoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i komponenata i streljiva (SL L 94, 30.3.2012., str. 1.).

2. u članku 2.c stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Zabranjuje se izravna ili neizravna prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz sve robe i tehnologije s dvojnomo namjenom navedene u Prilogu I. Uredbi (EU) 2021/821 Europskog parlamenta i Vijeća (*) svim fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima u Bjelarusu ili za uporabu u Bjelarusu od strane državljana država članica ili s državnih područja država članica ili s pomoću plovila ili zrakoplova pod njihovom zastavom, neovisno o tome jesu li ta roba i tehnologija podrijetlom s njihovih državnih područja.

(*) Uredba (EU) 2021/821 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi režima Unije za kontrolu izvoza, brokinga, tehničke pomoći, provoza i prijenosa robe s dvojnomo namjenom (SL L 206, 11.6.2021., str. 1.).“;

3. u članku 2.c stavku 3. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) privremeni izvoz proizvoda za upotrebu u informativnim medijima;“;

4. u članku 2.c stavku 3. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) uporabu kao potrošački komunikacijski uređaji; ili“;

5. u članku 2.c stavku 3. točka (f) briše se;

6. u članku 2.c stavku 3. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) osobnu uporabu od strane fizičkih osoba koje putuju u Bjelarus ili članova njihove najuže obitelji koji s njima putuju, što je ograničeno na osobne predmete, kućanske predmete, vozila ili profesionalne alate u vlasništvu tih pojedinaca koji nisu namijenjeni prodaji.“;

7. u članku 2.c stavku 3. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Uz iznimku prvog podstavka točke (f), izvoznik u carinskoj deklaraciji iskazuje da se ti proizvodi izvoze na temelju relevantnog izuzeća utvrđenog u ovom stavku te u roku od 30 dana od datuma prvog izvoza obavješćuje nadležno tijelo države članice u kojoj je izvoznik rezident ili ima poslovni nastan o prvom korištenju relevantnog izuzeća.“;

8. u članku 2.c stavku 4. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) civilne javno nedostupne elektroničke komunikacijske mreže, koje nisu vlasništvo subjekta pod javnom kontrolom ili s više od 50 % javnog vlasništva;“;

9. u članku 2.c stavku 4. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) diplomatska predstavništva Unije, država članica i partnerskih zemalja, uključujući delegacije, veleposlanstva i misije; ili“;

10. u članku 2.c stavku 4. dodaje se sljedeća točka:

„(h) osiguravanje kibersigurnosti i informacijske sigurnosti fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela u Bjelarusu, uz iznimku njegove vlade i poduzeća pod izravnom ili neizravnom kontrolom te vlade.“;

11. u članku 2.c stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Odstupajući od stavaka 1. i 2. ovog članka i ne dovodeći u pitanje zahtjeve u pogledu dozvole na temelju Uredbe (EU) 2021/821, nadležna tijela mogu odobriti prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz robe i tehnologije s dvojnomo namjenom ili pružanje s time povezane tehničke ili financijske pomoći, za nevojnu uporabu i za nevojnog krajnjeg korisnika, nakon što utvrdi da takva roba ili tehnologija ili takva povezana tehnička ili financijska pomoć proizlaze iz ugovora sklopljenih prije 3. ožujka 2022. ili akcesornih ugovora potrebnih za izvršenje takvog ugovora, pod uvjetom da je takva dozvola zatražena prije 1. svibnja 2022.“;

12. u članku 2.c stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Nadležna tijela sve dozvole koje se zahtijevaju na temelju ovog članka izdaju u skladu s pravilima i postupcima utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/821, koja se primjenjuje *mutatis mutandis*. Dozvola je valjana u cijeloj Uniji.“;

13. u članku 2.c stavku 7. točke i. i ii. zamjenjuju se sljedećim:

- „i. da bi krajnji korisnik mogao biti vojni krajnji korisnik, fizička ili pravna osoba, subjekt ili tijelo navedeno u Prilogu II. ili da bi roba mogla biti namijenjena za krajnju uporabu u vojne svrhe, osim ako su prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz robe i tehnologije iz stavka 1. ovog članka ili pružanje s time povezane tehničke ili financijske pomoći dopušteni na temelju članka 2.da stavka 1. točke (a); ili
- ii. da su prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz robe i tehnologije iz stavka 1. ili pružanje s time povezane tehničke ili financijske pomoći namijenjeni za zrakoplovstvo ili svemirsku industriju, osim ako su takva prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz ili pružanje s time povezane tehničke ili financijske pomoći dopušteni na temelju stavka 4. točke (b).”;

14. u članku 2.d stavku 3. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) privremeni izvoz proizvoda za uporabu u informativnim medijima;”;

15. u članku 2.d stavku 3. točka (f) briše se;

16. u članku 2.d stavku 3. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) osobnu uporabu od strane fizičkih osoba koje putuju u Bjelarus ili članova njihove najuže obitelji koji s njima putuju, što je ograničeno na osobne predmete, kućanske predmete, vozila ili profesionalne alate u vlasništvu tih fizičkih osoba koji nisu namijenjeni prodaji.”;

17. u članku 2.d stavku 3. zadnji podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Uz iznimku prvog podstavka točke (f), izvoznik u carinskoj deklaraciji iskazuje da se ti proizvodi izvoze na temelju relevantnog izuzeća utvrđenog u ovom stavku te u roku od 30 dana od datuma prvog izvoza obavješćuje nadležno tijelo države članice u kojoj je izvoznik rezident ili ima poslovni nastan o prvom korištenju relevantnog izuzeća.”;

18. u članku 2.d stavku 4. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) civilne javno nedostupne elektroničke komunikacijske mreže, koje nisu vlasništvo subjekta pod javnom kontrolom ili s više od 50 % javnog vlasništva;”;

19. u članku 2.d stavku 4. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) diplomatska predstavništva Unije, država članica i partnerskih zemalja, uključujući delegacije, veleposlanstva i misije; ili”;

20. u članku 2.d stavku 4. dodaje se sljedeća točka:

„(h) osiguravanje kibersigurnosti i informacijske sigurnosti fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela u Bjelarusu, uz iznimku njegove vlade i poduzeća pod izravnom ili neizravnom kontrolom te vlade.”;

21. u članku 2.d umeće se sljedeći stavak:

„4.a Ne dovodeći u pitanje stavak 4. točku (e), i odstupajući od stavaka 1. i 2., nadležno tijelo može odobriti prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz robe i tehnologije iz stavka 1. ili pružanje s time povezane tehničke ili financijske pomoći, za nevojnu uporabu i za nevojnog krajnjeg korisnika, nakon što utvrdi da su takva roba ili tehnologija ili povezana tehnička ili financijska pomoć namijenjeni tome da se do 6. veljače 2024. likvidiraju ugovori i operacije koji su u tijeku na dan 5. kolovoza 2023. i koji su potrebni za pružanje civilnih telekomunikacijskih usluga bjeloruskom civilnom stanovništvu.”;

22. u članku 2.d umeće se sljedeći stavak:

„5.a Odstupajući od stavaka 1. i 2., nadležna tijela mogu odobriti prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz robe razvrstane u oznake KN 8536 69, 8536 90, 8541 30 i 8541 60 do 6. veljače 2024. ili pružanje s time povezane tehničke ili financijske pomoći, u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi tu robu u Bjelarusu preradio zajednički pothvat u kojega društvo s poslovnim nastanom u Uniji ima većinski udio na dan 5. kolovoza 2023., u svrhu naknadnog uvoza u Uniju i naknadne proizvodnje u Uniji robe namijenjene za uporabu u zdravstvenom ili farmaceutskom sektoru ili u području istraživanja i razvoja.”;

23. u članku 2.d stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Nadležna tijela sve dozvole koje se zahtijevaju na temelju ovog članka izdaju u skladu s pravilima i postupcima utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/821, koja se primjenjuje *mutatis mutandis*. Dozvola je valjana u cijeloj Uniji.”;

24. u članku 2.d stavku 7. točke i. i ii. zamjenjuju se sljedećim:

„i. da bi krajnji korisnik mogao biti vojni krajnji korisnik, fizička ili pravna osoba, subjekt ili tijelo navedeni u Prilogu II. ili da bi roba mogla biti namijenjena za krajnju uporabu u vojne svrhe, osim ako su prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz robe i tehnologije iz stavka 1. ovog članka ili pružanje s time povezane tehničke ili financijske pomoći dopušteni na temelju članka 2.da stavka 1. točke (a); ili

ii. da su prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz robe i tehnologije iz stavka 1. ili pružanje s time povezane tehničke ili financijske pomoći namijenjeni za zrakoplovstvo ili svemirsku industriju, osim ako su takva prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz ili pružanje s time povezane tehničke ili financijske pomoći dopušteni na temelju stavka 4. točke (b).”;

25. umeće se sljedeći članak:

„Članak 2.sa

1. Zabranjuje se prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz, izravno ili neizravno, robe i tehnologije prikladne za uporabu u zrakoplovstvu ili svemirskoj industriji, neovisno o tome jesu li podrijetlom iz Unije, svim fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima u Bjelarusu ili za uporabu u Bjelarusu.

2. Zabranjuje se pružanje usluga osiguranja i reosiguranja, izravno ili neizravno, u vezi s robom i tehnologijom iz stavka 1. osobama, subjektima ili tijelima u Bjelarusu ili za uporabu u Bjelarusu.

3. Zabranjuje se obavljanje bilo koje od sljedećih aktivnosti ili bilo koje kombinacije sljedećih aktivnosti: obnova, popravak, pregled, zamjena, preinaka ili otklanjanje kvara na zrakoplovu ili sastavnim dijelovima, s iznimkom pretpoletnog pregleda, u vezi s robom i tehnologijom iz stavka 1., izravno ili neizravno, svim fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima u Bjelarusu ili za uporabu u Bjelarusu.

4. Zabranjuje se:

(a) pružanje tehničke pomoći, brokerskih usluga ili drugih usluga u vezi s robom i tehnologijom iz stavka 1. te u vezi s pružanjem, proizvodnjom, održavanjem i uporabom te robe i tehnologije, izravno ili neizravno, svim fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima u Bjelarusu ili za uporabu u Bjelarusu; ili

(b) financiranje ili pružanje financijske pomoći u vezi s robom i tehnologijom iz stavka 1. za prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz te robe i tehnologije ili za pružanje povezane tehničke pomoći, brokerskih usluga ili drugih usluga, izravno ili neizravno, svim fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima u Bjelarusu ili za uporabu u Bjelarusu.

5. Zabrane iz stavaka 1. i 4. ne primjenjuju se na izvršenje, do 4. rujna 2023., ugovora sklopljenih prije 5. kolovoza 2023. ili akcesornih ugovora potrebnih za izvršenje takvih ugovora.

6. Odstupajući od stavaka 1. i 4., nacionalna nadležna tijela mogu odobriti, pod uvjetima koje smatraju primjerenima, izvršenje financijskog leasinga zrakoplova ugovorenog prije 5. kolovoza 2023. nakon što utvrde:

(a) da je to nužno radi osiguravanja otplate leasinga pravnoj osobi, subjektu ili tijelu koji su osnovani ili registrirani u skladu s pravom države članice, a koji nisu obuhvaćeni nijednom mjerom ograničavanja predviđenom ovom Odlukom; i

(b) da se bjeloruskom partneru neće staviti na raspolaganje gospodarski izvori, uz iznimku prijenosa vlasništva nad zrakoplovom nakon potpunog povrata financijskog leasinga.

7. Odstupajući od stavaka 1. i 4., nadležna tijela mogu odobriti, pod uvjetima koje smatraju primjerenima, prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz robe razvrstane u oznake KN 8517 71 00, 8517 79 00 i 9026 00 00, ili pružanje s njom povezane tehničke pomoći, usluga posredovanja, financijskih sredstava ili financijske pomoći, nakon što utvrde da je to potrebno za medicinske ili farmaceutske svrhe ili za humanitarne svrhe, kao što su pružanje ili olakšavanje pružanja pomoći, uključujući medicinske potrepštine, hranu ili transfer humanitarnih djelatnika i s time povezanu pomoć, ili za evakuacije.

Pri odlučivanju o zahtjevima za izdavanje odobrenja za medicinske, farmaceutske ili humanitarne svrhe u skladu s ovim stavkom nacionalna nadležna tijela ne smiju izdati izvoznu dozvolu nijednoj fizičkoj ili pravnoj osobi, subjektu ili tijelu u Bjelarusu ili za uporabu u Bjelarusu ako imaju opravdan razlog za smatranje kako bi ta roba mogla biti namijenjena za krajnju uporabu u vojne svrhe.

8. Dotična država članica obavještuje druge države članice i Komisiju o svim odobrenjima izdanim na temelju ovog članka u roku od dva tjedna od odobrenja.

9. Zabranom iz stavka 1. ne dovodi se u pitanje članak 2.c stavak 4. točka (b) ni članak 2.d stavak 4. točka (b).

10. Zabrana iz stavka 4. točke (a) ne primjenjuje se na razmjenu informacija čiji je cilj utvrđivanje tehničkih standarda u okviru Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva u vezi s robom i tehnologijom iz stavka 1.

11. Unija poduzima potrebne mjere radi utvrđivanja relevantnih predmeta koje treba obuhvatiti ovim člankom.”;

26. tekst naveden u Prilogu ovoj Odluci dodaje se kao Prilog VI. Odluci 2012/642/ZVSP.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. kolovoza 2023.

Za Vijeće

Predsjednik

P. NAVARRO RÍOS

PRILOG

„PRILOG VI.

Popis vatrenog i drugog oružja iz članka 1.a

Oznaka KN	Opis
9303	drugo vatreno oružje i slične naprave koje djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja
ex 9304	ostalo oružje (na primjer, opružne, zračne ili plinske puške i pištolji), osim onog iz tarifnog broja 9307”